

26 135

Regels inzake de verstrekking van subsidies door de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister voor Ontwikkelingssamenwerking (Kaderwet subsidies Ministerie van Buitenlandse Zaken)

VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE ZAKEN¹

Vastgesteld: 8 december 1998

Het voorbereidend onderzoek gaf slechts de leden van de **CDA**-fractie aanleiding tot het formuleren van de volgende opmerkingen en vragen.

De leden van de CDA-fractie ondersteunden op zich de tot standkoming van een Kaderwet voor subsidieverlening door de Minister van Buitenlandse Zaken en door de Minister voor Ontwikkelingssamenwerking.

Zij stelden daarbij echter de volgende vragen:

1. Waar deze wet niet van toepassing wordt verklaard voor subsidies door een Nederlandse vertegenwoordiging aan natuurlijke personen en rechtspersonen buiten de Europese Unie rijst de vraag naar het materiële onderscheid tussen directe subsidieverstrekking aan natuurlijke en rechtspersonen buiten de Unie en de gevallen, waarin dezen zich laten vertegenwoordigen door personen of instanties binnen de Unie.
Zijn de argumenten, die gebruikt worden om de wet niet van toepassing te verklaren op ontvangers buiten de Unie zo wezenlijk verschillend van die gevallen, waarin die ontvangers expliciet een Nederlander of Nederlandse instantie aanwijzen om die namens hen in ontvangst te nemen?
2. Is in de meerderheid van de gevallen de begunstigde organisatie niet überhaupt aan het einde van de lijn een instelling buiten de EU en is daarmee de ratio van deze kaderwet in ieder geval onvergelijkbaar met de wettelijke voorzieningen, die voor potentiële begunstigten in Nederland dienen te gelden?
3. Kan de minister aangeven, of deze wet z.i. het streven van het Nederlandse kabinet naar zg. delegatie juist wel of juist niet vergemakkelijkt en in hoeverre het streven van rechtspersonen in ontwikkelingslanden om zich niet te laten representeren door rechtspersonen in Nederland door deze wet wordt bevorderd of beperkt?
4. Bij de behandeling in de Tweede Kamer is onduidelijkheid blijven bestaan terzake de vraag, waarom de uitzondering van artikel 4 van deze wet niet geldt voor de Nederlandse Antillen en Aruba. Zijn in de toekomst situaties ondenkbaar, dat **via** de Nederlandse Antillen of

¹ Samenstelling:

Steenkamp (CDA), Verbeek (VVD) voorzitter, Gelderblom-Lankhout (D66), Braks (CDA), Veling (GPV), Van Gennip (CDA), Van Eekelen (VVD), Loudon (VVD), Lycklama à Nijeholt (PvdA), Zwerver (GL) en Stoffelen (PvdA).

Aruba subsidies worden verstrekt aan natuurlijke personen of rechtspersonen buiten de EU, bijvoorbeeld in het Caraïbische gebied? Waren er gronden geweest om, waar de wet subsidieverlening regelt buiten het gebied van het Koninkrijk hier gebruik te maken van een Rijkswet, met de daaraan verbonden consequenties?

5. Kan de minister aangeven, wat de consequenties zijn van deze wet voor de bestaande subsidieregelingen in de sfeer van de ontwikkelingssamenwerking? En kan hij een indicatie geven, of hij de gewenste criteria van professionaliteit, accountability en langjarige relaties ook onder het nieuwe regime kan garanderen?
6. Hoe stelt de minister zich voor, dat de wens om versnippering tegen te gaan door middel van AmvB of ministeriële regeling wordt gerealiseerd in termen van toegankelijkheid, meerjarigheid, breedheid van programma en financiële verantwoording?
7. Waar met name ontwikkelingsamenwerking en hulp aan landen in Midden- en Oost-Europa gebaat is met de eigen inspanning van de ontvangers, en dikwijls met een actieve betrokkenheid van Nederlandse burgers (**medefinanciering**), rijst de vraag, of de minister bereid is bij de uitvoering van deze kaderwet ook aan te sluiten bij de eigen controletechnieken en rapportages van de Nederlandse intermediairs bij eigen functioneren, organisatie-inrichting en de veel voorkomende noodzaak om vanuit eenzelfde boekhouding aan meerdere donoren rekenschap af te leggen?
8. Hoe kan een zeer nadrukkelijk onderscheid gemaakt worden tussen subsidieontvangers en ZBO's, die primair staan voor de uitvoering van gedelegeerde taken? Welke criteria worden daarbij aangelegd, gegeven de niet altijd duidelijke status van subsidieontvanger, resp. ZBO? Daarbij ware te denken aan «gemengde» instellingen als SNV, KIT, etc.
9. Hoe verhoudt zich tenslotte de werking van deze wet tot instellingen en organisaties, die gelden ontvangen welke ten laste worden gebracht van de begroting van Buitenlandse Zaken, maar waarbij een andere dan de minister van Buitenlandse Zaken of die voor Ontwikkelingssamenwerking de primaire verantwoordelijkheid draagt (in het kader van de zg. toerekeningen) bijvoorbeeld in het geval van onderwijsinstellingen?

Vertrouwende dat deze vragen tijdig zullen worden beantwoord, acht de commissie de openbare beraadslaging over het onderhavige wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
Verbeek

De griffier van de commissie,
Baljé